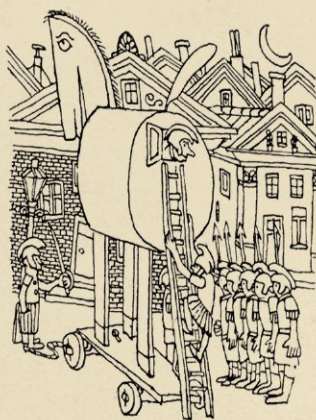

een soortgelijk effect wil bereiken, moet hem niet nadoen. Zijn groote kracht ligt hierin, dat hij spontaan vindt en schitterend duidelijk kan uitdrukken precies het tegenovergestelde van hetgeen men zou moeten verwachten dat hij te zeggen had. Hij is de meester van den „contresens”, welk woord we hier niet in „onzin” mogen verhollandschen. Wel degelijk het contra, het *tegen in*, weet hij weër te geven, aldoor, met een rijkdom van vinding, die al grooter blijkt, naar mate men met meer aandacht zijn gedichten leest. Het bijwerk is nog 't mooiste. Als ge maar het kleinste versje neemt, kunt ge 't al zien. *De Leeuw*, bijvoorbeeld.

Een leeuw is. . . Gauw zet hij dat prachtige Nederlandsche stopwoord van Jan en Alleman „eigentlijk”. Een leeuw is. . . *een dier*, verwacht ge. Mis: een leeuw is *niemand*. Nu gaat hij sollen met het dier. Grooter dan die. . . van een reus (!!) — zijn van den leeuw. . . de kaken, de klauwen? Mis! Zijne oogen en zijn neus! Van zijn klauw moet wat heel ergs worden meêgedeeld. Daarom juist zegt de Schoolmeester dat hij er „geweldig gauw” mee is. . . etc. etc. etc. Ge kunt u zelf met het opsporen van dien zekeren regelmaat in den contresens van den Schoolmeester kostelijk vermaken. Aanleiding daartoe zal kunnen zijn de nieuwe uitgave van zijn werk door de Uitgeversmaatschappij *Elsevier*.

Van de gedichten van den Schoolmeester geldt, wat op alle klassiek geworden boeken toepasselijk is. Iedereen kent ze, iedereen denkt ze te bezitten en altijd blijken nog duizenden zonder exemplaar. Die koopen 't dan wel eens, bij gelegenheid, als de algemeene aandacht weër op het klassieke werk wordt gevestigd. Dat is eenige jaren geleden al gebeurd door Wagenaar met zijn *Schipbreuk-cantate*; dat gebeurt nu nog eens weër door ander werk van een niet-letterkundige, dat door den Schoolmeester is geïnspireerd.

Vroolijkheid trekt vroolijken aan. En de vroolijke teekenaar Doncker, wiens *Avonturen van dokter Mol* in breeden kring de aandacht wekten, werd natuurlijk aangetrokken door den Schoolmeester. Hij ging aan 't werk en

leverde een schat van prentjes, die de nieuwe uitgave kostelijk illustreeren.

De hoogstbegaafde, die muziek maakte bij *de Schipbreuk* had op Doncker voor dat hij de eerste was, die zoo iets ondernam. Onze teekenaar heeft een voorganger. De plaatjes van *De Vries*! Wie kent ze niet? Kostelijk zijn ze in hun droog-komiek „doen” zoo in menigte tusschen den tekst. Maar 't kan ook nog anders gedaan worden, met meer eigen fantasie nog: niet lossers van het woord en niet lossers van den geest; maar minder aan de werkelijkheid herinnerend, door dat wij gehouden worden in een wereld van dolle fantasie. Het zóó te doen heeft Doncker beproefd. We weten van den jongen teekenaar zelf dat hij genoten heeft onder 't werken, haast in elken regel een motief vond voor een illustratie, zich moest beperken, natuurlijk, voor de uitgave, doch voor zich zelf niet uitscheiden kon. 't Was zóó prettig! Gelukkig zien we dat in zijn werken, dat vroolijke voor eigen rekening, al heeft Doncker zijn uitteraard dolle fantasie bij dit eerste groote ondernemen wat ingehouden, naar diende, want hij moest illustreeren maar; geen album met humoristische teekeningen op motieven uit den Schoolmeester had hij te geven.

Hoe hij is geslaagd kan men natuurlijk niet opmaken uit het kleine aantal proeven, die we hierbij doen afdrukken; maar die geven toch eenigermate een denkbeeld van Donckers' manier van werken. Tot de zeer aardige vondsten mogen wel gerekend worden het prentje (ons eerste) van „Mevrouw, veel hebbende van een stekelvarken” uit